

KVALITATIVNÍ ANALÝZA DAT

Transkript

Robert Osman

VZTAH MEZI REALITOU A NARATIVITOU

- KP svými výpověďmi realitu konstruuují
- nekonstruuují fakta (čísla, data, jména)
- ale konstruuují, co dané věci znamenají
- tak, jak o nich hovoří, tak se k nim poté i chovají
- dotazník sbírá fakta
- rozhovor sbírá způsoby konstruování významů

VZTAH MEZI REALITOU A NARATIVITOU

MM: Můžete mi říct, v čem spočívá Váš problém?

SM: Můžete mi říct, v čem spočívá problém společnosti?

MM: Máte jizvy, skvrny nebo znetvoření, která Vás limitují v denních aktivitách?

SM: Limitují Vás reakce ostatních lidí na Vaše jizvy, skvrny nebo znetvoření ve Vašich denních aktivitách?

MM: Navštěvoval jste kvůli svým dlouhodobým zdravotním problémům/postižení speciální školu?

SM: Navštěvoval jste speciální školu kvůli politice školských orgánů, které posílá lidi s Vaším typem zdravotních problémů/postižení do takových škol?

MM: Způsobují Vaše zdravotní problémy/postižení potřebu, aby s Vámi bydlel Váš příbuzný nebo někdo jiný, kdo se o Vás postará?

SM: Jsou sociální služby na tak špatné úrovni, že se musíte spolehnout na příbuznou či jinou osobu pro poskytování vhodné úrovně osobní asistence?

MM: Přestěhoval jste se sem kvůli svým zdravotním problémům/postižení?

SM: Jaké nevhodné podmínky ve Vašem původním bydlišti způsobily, že jste se přestěhoval sem?

MM: Jak obtížné je pro Vás pohybovat se ve Vašem bezprostředním okolí bez pomoci/asistence?

SM: Které okolní zábrany/bariéry Vám komplikují samostatný pohyb v bezprostředním okolí Vašeho bydliště?

MM: Brání Vám Vaše zdravotní problémy/postižení v tom, abyste chodil ven tak často a na tak dlouhé vzdálenosti, jak byste si přál?

SM: Existují nějaké dopravní nebo finanční problémy, které Vám brání v tom, abyste chodil ven tak často a na tak dlouhé vzdálenosti, jak byste si přál?

MM: Způsobuje Vám Váš zdravotní problém/postižení problémy při cestování autobusem?

SM: Způsobují nevhodně navržené autobusy lidem s obdobným postižením jako máte Vy problémy při jejich použití?

TRANSKRIPT UŽ JE ANALÝZA

- Kdo rozhovor pořídil?
- V jakých podmínkách?
- S jakou motivací?
- Kdo rozhovor přepsal?
- V jakých podmínkách?
- S jakou motivací?

STRUKTURA TRANSKRIPTU

- dialogická struktura
- pravidlo střídání replik
- forma scénáře

- T: tazatel (případně T1, T2, T3)
- R: respondent (případně R1, R2, R3)

TAZATEL V TRANSKRIPTU

- výroky tazatele jsou přepisovány taktéž v plném znění
- tazatel je součástí tvorby významů
- neanalyzujeme pouze výroky KP
- analyzujeme celý transkript
- to, co se tazatel snaží v datech najít, je většinou i to, co sám produkuje a na čem participuje

TAZATEL V TRANSKRIPTU

T: Jaký jsou sny, když nejsou vizuální?

R: Tak mohou být sluchový, mohou být prostě čichový, mohou být pohybový. Hodně jsou třeba pohybový.

T: Jak to vypadá - pohybový sen?

R: No, že třeba běháš, že třeba jezdíš na kole.

T: Cítíš, že běháš, cítíš, že jezdíš.

R: Jo, ale ty to i fyzicky opravdu v tom snu děláš.

T: Ale nevidíš ten prostor kolem sebe.

R: Ne, ne. Ale ty to prostě děláš.

T: A běháš vůbec nějakým prostorem, nebo prostě jenom běháš?

R: Ale jo, jo. Je to prostor. Ty prostě víš, že třeba kolem tebe jezdí auta, slyšíš, že třeba jezdí, ptáci ... zpívají ...

(Dana, 35, 13. 2. 2015)

ČASOVÉ ZNAČKY

T: Takže tady funguje ta rivalita Žamberk, Letohrad... 00:30:58-7

R1: Já bych neřekl, že je to rivalita, já bych řekl, že je to normálně přirozený, to je takový business, takovej politickej business. Prostě já mám práci, mám prostě business, jakoby šéfuju nějakýmu městu a potřebuju mít nějaký výsledky a nepotřebuju se jako s někým až tak moc nějakým způsobem jakoby nějak dělit.

00:31:20-6

R2: Takhle, já jestli k tomu můžu, tak určitě je větší dohoda, nebo snazší dohoda právě v těch liniových stavbách, který prostě přesáhnou ty hranice těch obcí, ale když vezmete bazén, tak ten musí stát někde na nějakým katastru a prostě když bude stát plavečák v Letohradě, tak náš starosta bude bez hlavy, jak jsi to mohl dopustit starosto a když bude stát v Žamberku, tak Letohradskej a když bude stát v Lukavici tak přijdou o hlavu oba dva. 00:31:57-3

T: Takže byste řekli, že nefunguje úplně takový to myšlení, že prostě pokud by spolupracovali ty... 00:32:00-

HLAVIČKA TRANSKRIPTU

DOSLOVNÝ TRANSKRIPT

- přepisují všechno, co slyším
- vyhodit analyticky „hluchá místa“ (no, jako, jo, jako, no ...)
- zbytečná přesnost – neuvádět plevelná slova, nespisovné pády, nespisovnost, koktání (eee, ehm, vlastně, třeba, přece, rači ...)
- zachovávat by se naopak měly vulgarismy, slang, odborná hantýrka ...
- pozor na vypouštění podstatné informace, záleží na účelu výzkumu
- vybalancovat zlatou střední cestu
- rozhodovat se dle účelu výzkumu a výzkumné otázky

ANOTOVANÝ TRANSKRIPT

- nepřepisuji všechno, co slyším
- pouze to, co mi připadá analyticky zajímavé
- nezačínám přepisováním, ale anotováním
- přepíšu si jen strukturu celého rozhovoru, abych se v ní zorientoval
- následně přepisuju jen ty části, které předpokládám, že jsou relevantní pro můj úkol, pro můj cíl výzkumu
- uvodím přepis závorkou (volný) a píšu spíše témata (co KP dělal, co zmínil, čemu přikládal důležitost atp.)
- používá jiné formátování, nadržuje se struktury tazatel, respondent
- využívá časových značek

ANALTICKY ZAJÍMAVÉ je to

- čeho si všimnu
- co mě zaujme
- co mi připadá důležitější než to ostatní
- co je zvláštní (netriviální)
- co má potenciál něco vysvětlit
- co se vztahuje k výzkumné otázce
- co rozvíjí mou imaginaci
- co něco propojuje

PŘEPISOVÉ ZNAČKY

Príloha: Konvencie pre zhotovovanie prepisov

[C2: Mo:	dost' dlhú [chvíľu [áno	Ľavá hranatá zátvorka označuje miesto, v ktorom sa preslov aktuálneho hovoriaceho prekrýva s hovorením niekoho iného.
=	W: C:	ktorý si uvedomujem = = Áno. Potvrдили by ste to?	Znamienka rovnosti, jedno na konci riadku a druhé na začiatku, označujú, že medzi dvomi riadkami nie je žiadna medzera.
(.4)	Áno, (.2) hej.		Čísla v okrúhlych zátvorkách označujú dĺžku prestávky v desatinách sekundy.
(.)	dostať (.) liečbu		Bodka v okrúhlych zátvorkách označuje malú prestávku, nie väčšiu než jednu desatinu sekundy.
—	Čo sa <u>deje</u> ?		Podčiarknutie označuje nejakú formu zdôraznenia prostredníctvom výšky hlasu alebo intenzity.
::	O:kay?		Dvojbodky označujú predĺženie bezprostredne predchádzajúcej hlásky. Počet dvojbodiek označuje dĺžku predĺženia.
SLOVO	Mám DOSŤ STAROSTÍ		Veľké písmená, okrem začiatkov riadku, označujú obzvlášť hlasné zvuky v porovnaní s okolitým rozprávaním.

.hhh Cítim to (.2) .hhh

() budúce risky a () a život (....)

(slovo) Vidíte (v tom) niečo pozitívne?

(()) potvrdiť to ((pokračuje))

, , ? Čo si myslíte?

> >Čo si myslíte?

Rad h nasledujúcich po bodke označuje nádych; bez bodky výdych. Počet h označuje dĺžku nádychu alebo výdychu.

Prázdne zátvorky označujú miesto, keď prepisujúca osoba nedokáže zachytiť, čo bolo povedané.

Slová v zátvorkách predstavujú pravdepodobne počuté slová.

Dvojité okrúhle zátvorky obsahujú opis autora a nie prepis.

Označujú intonáciu hovoriacej osoby (. = klesajúca intonácia; , = rovnaká alebo mierne stúpajúca intonácia).

> označuje dáta, o ktorých sa bude hovoriť neskôr.

DOSTUPNÉ TRANSKRIPTY

- Korpus DIALOG
- <http://ujc.dialogy.cz/?q=cs/node/37>
- Digitální archiv měkkých dat MEDARD
- <http://archiv.soc.cas.cz/data-v-archivu-medard>

OTÁZKY

RNDr. Robert Osman, Ph.D.

Geografický ústav, pavilon 04, místnost 02008

osman@mail.muni.cz

